

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**
**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

Матеріали
V Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 23 травня 2024 року)

Суми
Сумський державний університет
2024

Рецензенти:

Божкова Вікторія Вікторівна – д-р екон. наук, професор, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка (Україна);
Таранюк Леонід Миколайович – д-р екон. наук, професор, Сумський державний університет (Україна)

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 4 від 14 листопада 2024 року)*

International Economic Relations and Sustainable Development
М 58 (Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток) : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 23 травня 2024 року / за заг. ред. Ю. М. Петрушенка, М. Д. Домашенко. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 112 с.

The collection consists of the materials from V International Scientific Conference «International economic relations and sustainable development» of Sumy State University, which presented the results of the research carried out in different countries, in such scientific areas as international economic relations, international cooperation and economic diplomacy, economics of nature management and sustainable development, strategic directions for sustainable development providing, International economic relations impact on sustainable development and others.

For scientists, lecturers of higher education institutions, students, graduates and everybody, interested in the scientific and practical problems of modern economics.

До збірника ввійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток» Сумського державного університету, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних у різних країнах, із таких наукових напрямків, як міжнародні економічні відносини, міжнародне співробітництво та економічна дипломатія, економіка природокористування та сталого розвитку, стратегічні напрями забезпечення сталого розвитку, вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток та інші.

Для науковців, викладачів закладів вищої освіти, студентів, аспірантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки.

Організатори конференції:

Співорганізатори конференції:

Університет прикладних наук Цвіккау (м. Цвіккау, Німеччина)

Інноваційний університет Collegium Mazovia (м. Седльце, Польща)

Вища школа економіко-гуманітарна (м. Бельсько-Бяла, Польща)

Опольський університет (м. Ополе, Польща)

Бахчеширський Університет (м. Стамбул, Туреччина)

Естонський університет прикладних наук по підприємництву (м. Талін, Естонія)

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (м. Харків, Україна).

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 Міжнародні економічні відносини SECTION 1 International economic relations

<i>Андрущенко К. В., Мігулін Д. А., Перерва П. Г.</i> Інформаційно-аналітичне забезпечення міжнародного бізнесу	7
<i>Дробот В.Д., Щербаченко В.О.</i> Прогнози розвитку міжнародних економічних операцій та фінансових ринків	10
<i>Oksana Gladchenko, Anastasiia Teslyk</i> Startup culture in the Nordic countries: innovation boom through socio-economic transformations	12
<i>Дробот В.Д., Воронцова А.С.</i> Культурні відмінності як передумови формування національних та ділових стереотипів в міжнародному бізнесі	14
<i>Тарасенко А. В., Болюх І. О., Перерва П. Г.</i> Аутсорсинг багатонаціональних підприємств	16
<i>Волков В. В., Линник А. А., Погорелова Т. О.</i> Аналіз міжнародної конкурентоспроможності	19
<i>Домашенко В.С., Хусаїмова А., Домашенко М.Д.,</i> Шлях України до отримання статусу кандидата в Європейський Союз	23
<i>Zubrov S.M., Molchanov O.V.</i> Effective logistics management in the context of global risks and transformations for Ukraine	25
<i>Дівенок Б. К., Лагута А. О., Перерва П. Г..</i> Бізнес -планування зовнішньо-економічної діяльності	28
<i>Halynska Yuliia, Chepulska Anastasia</i> Promising professions in the European market according to ukraine's development strategy	31
<i>Бударина Л. Г., Ляліна О. А., Перерва П. Г.</i> Міжнародне стартап проектування	34
<i>Климентова М. В., Кобелева Т. О.</i> Дослідження функцій ціни	37
<i>Грицина О.В., Воронцова А. С.</i> Розвиток національного ринку банківських послуг в умовах глобалізації	40
<i>Нестеров Д. О., Клименко М. А., Сусліков С. В.</i> Ефективність торгівлі з європейськими компаніями	42
<i>Утєнкова О. А., Гузе С. К., Черепанова В. О.</i> Міжнародний економічний розвиток країн	46

<i>Domashenko M. D., Lapshyna M. Yu., Prokopenko O.V.</i> Application of social media and online platforms in international marketing	49
<i>Козир М.А., Воронцова А. С.</i> Характеристика сучасного стану і основних тенденцій розвитку ринку послуг України	53
<i>Курінний Д. О., Пересада А. Д., Перерва П. Г.</i> Міжнародні інвестиції на основі венчурного капіталу	55
<i>Жалдак В.О., Тарасенко С.В.</i> Особливості світових фінансових криз у 21 сторіччі та їх вплив на економіку України	58
<i>Кобизський Д.С.</i> Трансфер технологій як інжиніринговий управлінській інструмент підтримки вітчизняних підприємств на зовішніх ринках	60
<i>Томілін О. М., Стельмах А. С., Новік І. О.</i> Злиття та поглинання міжнародних бізнес-структур	63
<i>Сотніченко І.В., Тарасенко С.В.</i> Інституціональний та індивідуальний аспекти криптовалютних інвестицій	66
<i>Yuriy Petrushenko, Olha Kurhanska Dmytro Kurhanskyi</i> Security management of civil organization	68
<i>Юрченко М.Г., Тарасенко С.В.</i> Swot-аналіз міжнародної конкурентоспроможності закладів вищої освіти України	70
<i>Шимошенко А.О., Тарасенко С.В.</i> Сучасні тенденції міжнародного маркетингу	73
<i>Колесник Н. Д.</i> Світовий досвід формування місцевих бюджетів	75
<i>Долуда К.Ю.</i> Іноземне інвестування в національну економіку	80

РОЗДІЛ 2

Економіка сталого розвитку

SECTION 2

The economics of sustainable development

<i>Мишенін Є. В.</i> Еколого-економічний аспект відносин власності на природні об'єкти в агросфері України	82
<i>Курбатова Т.О., Передерій Т.А</i> Гібридні вітро-сонячні електростанції: перспективи та бар'єри для інсталяції в домогосподарствах України	84
<i>Зіновчук Н. В., Мишенін Є. В.</i> Методологія оцінки впливу кліматичних змін на міграційні процеси та асимілятивну здатність екосистем	86

РОЗДІЛ 3

Вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток

SECTION 3

The impact of international economic relations on sustainable development

<i>Yuriy Petrushenko, Yuliia Tatarchenko</i> Feminist principles in international economic relations and sustainable development	91
<i>Петрова М. Є., Токар Р. О., Перерва П. Г.</i> Європейська регіональна політика	93
<i>Bohdana Yevdokymova, Inessa Yarova, Yevhen Mishenin</i> The role of education in ensuring economic stability and sustainable development: lessons from Germany	96
<i>Коваленко В. В., Коншина Г. С., Дюжев В. Г.</i> Соціальне партнерство як фактор ефективності міжнародного менеджменту	99
<i>Bohdana Yevdokymova, Inessa Yarova, Yevhen Mishenin</i> Integration of Ukrainian education into the global educational space	103
<i>Cherkai K. O., Tarasenko S.V., W.Duranowski</i> The impact of hofstede's cultural dimensions on individual and professional paths of Ukrainian migrants in Switzerland	106
<i>Domashenko M. D., Kursova A, Koritova T.P.</i> Ways to increase the export potential of Ukrainian enterprises in trade with Poland	108

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Магістрант **Волков В. В.**

Магістрант **Линник А. А.**

Науковий керівник: доцент **Погорцова Т. О.**

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», Україна*

Компаративний аналіз (або порівняльний аналіз) - це метод дослідження, який використовується для порівняння двох або більше об'єктів, явищ, явищ або процесів з метою виявлення їх схожостей та відмінностей. Цей метод широко застосовується у багатьох галузях, таких як наука, соціологія, економіка, політика, лінгвістика, історія та інші [1]. Основна мета компаративного аналізу полягає в тому, щоб виявити схожі та

відмінні риси між об'єктами аналізу, оцінити переваги та недоліки кожного об'єкта порівняння та зробити висновки про те, які фактори впливають на різниці чи схожості між об'єктами.

Компаративний аналіз міжнародної конкурентоспроможності (international competitiveness) є важливим інструментом для оцінки та порівняння ефективності економічних систем різних країн у глобальному контексті. Цей аналіз допомагає розуміти, як кожна країна пристосовується до міжнародних економічних умов і чинників конкуренції. Компаративний аналіз міжнародної конкурентоспроможності — це процес порівняння ефективності та конкурентних переваг країн у глобальному контексті. Для проведення такого аналізу зазвичай використовуються різні методики та індикатори, що відображають рівень економічного розвитку, інноваційність, торгівельні відносини, якість життя населення та інші аспекти [2, 3].

В науковій доповіді запропоновано основні аспекти компаративного аналізу міжнародної конкурентоспроможності, які включають в себе наступні теоретико-методичні положення та етапи проведення компаративного аналізу.

1. Вибір показників. Визначення ключових показників, які характеризують конкурентоспроможність країн. Це можуть бути, наприклад, ВВП на душу населення, рівень інновацій, показники освіти, індекси корупції, доступність інфраструктури тощо.

2. Визначення мети аналізу. Необхідно чітко сформулювати, для чого ви проводите аналіз. Це може бути оцінка конкурентоспроможності певного сектору економіки, країни або групи країн.

3. Вибір методології. Обираються методи та інструменти для компаративного аналізу конкурентоспроможності. Це можуть бути індекси конкурентоспроможності, порівняльні аналітичні моделі, SWOT-аналіз і таке ін.

4. Вибір країн або регіонів для порівняння: Оберіть ті країни або регіони, які будуть об'єктом порівняння.

5. Збір даних. Ставиться задач зібрати всі необхідні дані для аналізу. Це може включати статистичні дані, економічні показники, дані про інвестиції, ринкову інформацію і таке ін. Отримання статистичних даних для обраних показників з міжнародних джерел, таких як бази даних Всесвітнього банку, Міжнародного валютного фонду, Організації Об'єднаних Націй тощо.

6. Оцінка економічних показників. Передбачається проведення детального аналізу показників економічної діяльності країн, таких як ВВП на душу населення, індекси інфляції, безробіття, обсяги експорту та імпорту, показники інвестиційної привабливості тощо.

7. Оцінка інноваційного потенціалу. Включає в себе аналіз можливостей для інновацій та розвитку, включаючи дослідження та розвиток, здатність до адаптації нових технологій та інноваційних підходів.

8. Оцінка галузевої конкурентоспроможності. Детальний аналіз конкурентоспроможності в ключових галузях економіки.

9. Оцінка глобальних факторів. Враховувати глобальні тенденції та фактори, які можуть впливати на конкурентоспроможність, такі як геополітична ситуація, торгові угоди, зміни клімату тощо.

10. Формування висновків та рекомендацій. На основі проведеного аналізу сформулювати висновки щодо рівня конкурентоспроможності обраних країн або регіонів та розробити рекомендації щодо політики та стратегій для підвищення конкурентоспроможності.

11. Моніторинг та оновлення: Важливо постійно відстежувати зміни в конкурентоспроможності і оновлювати аналіз відповідно до нових умов і факторів.

12. Запропоновані етапи проведення компаративного аналізу дозволяють систематично дослідити та порівняти рівень конкурентоспроможності країн або регіонів, що важливо для розробки стратегій економічного розвитку та планування міжнародних економічних відносин.

Ефективність результатів порівняльного аналізу міжнародної конкурентоспроможності пропонуємо оцінювати за декількома ключовими критеріями, сутність яких зводиться до формування відповідей на наступні питання.

1. Чи вдалося країнам впровадити стратегії, розроблені на основі аналізу? Чи відбулися позитивні зміни у відповідь на виявлені слабкі сторони та можливості?

2. Чи відбулися позитивні зміни в економічних показниках, таких як ВВП на душу населення, рівень безробіття, індекси інноваційності та конкурентоспроможності?

3. Чи отримали країни визнання за досягнення в покращенні конкурентоспроможності на міжнародному рівні, наприклад, через позитивні оцінки у звітах міжнародних організацій чи рейтингових агентств?

4. Чи змогли країни підвищити свою стійкість до зовнішніх економічних та політичних шоків через впровадження рекомендацій порівняльного аналізу?

5. Чи сприяло покращення конкурентоспроможності досягненню соціальної справедливості та екологічної стійкості?

Аналіз цих критеріїв дозволить оцінити ефективність порівняльного аналізу міжнародної конкурентоспроможності та визначити його вплив на економічний розвиток та соціальну стабільність країн.

Проведення порівняльного аналізу міжнародної конкурентоспроможності може бути завданням для різних організацій та структур [4, 5]. На основі проведеного дослідження ми визначили, що такою важливою справою можуть займатися урядові органи, міжнародні організації, академічні та дослідницькі установи, приватні консалтингові компанії, що спеціалізуються на стратегічному управлінні та аналізі ринків, громадські організації можуть відстежувати конкурентоспроможність країни та сприяти розвитку політик для підвищення соціальної справедливості та екологічної стійкості. Враховуючи широкий спектр зацікавлених сторін та складнощі у вимірюванні конкурентоспроможності, ефективний аналіз часто вимагає співпраці між різними типами організацій і фахівцями.

Конкурентоспроможність країн визначається різноманітними факторами, такими як економічний розвиток, інновації, освіта, політична стабільність та інші. Кожна країна має свої унікальні сильні та слабкі сторони. Ефективні стратегії для підвищення конкурентоспроможності повинні бути адаптовані до конкретного контексту кожної країни, враховуючи її інституційні, культурні та соціальні особливості. Країни з високим рівнем конкурентоспроможності активно інвестують у наукові дослідження, розвиток технологій та освіту для створення конкурентних переваг у глобальному ринковому середовищі. Політики, спрямовані на поліпшення конкурентоспроможності, повинні бути підтримані ефективними управлінськими рішеннями та дієвими інституційними механізмами. В цілому, порівняльний аналіз дозволяє країнам зрозуміти їхню позицію на світовій арені та розробити стратегії для підвищення їхньої конкурентоспроможності.

1. Косенко О.П., Кобелева Т.О., Долина І.В., Матросова В.О., Кобелев В.М. Маркетингове та вартісне оцінювання інновацій та інтелектуального потенціалу в міжнародних проєктах. Вісник 193 Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки). Харків : НТУ "ХПІ", 2020. № 6. С. 77–83.

2. Кобелева Т.О. Організаційно-економічний механізм забезпечення комплаєнсбезпеки промислового підприємства: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Харків, 2020. 39 с

3. Товажнянський В.Л. Антикризовий механізм сталого розвитку підприємства /Товажнянський В.Л.-Х.: Віровець А.П.: Апостроф, 2012.-703 с.

4. Шаульська Л.В., Райко Д.В., Дюжев В.Г., Долина І.В. Моніторинг комерційного потенціалу інтелектуально-інноваційних бізнес-структур // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки): зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2022. № 4. С.72-78.

5. Pererva P.G., Kobieliava T.O., Shaulska L.V. Entrepreneurial Risks: Essence, Classification and Management Opportunities // Економічний журнал Одеського політехн. університету. 2023. № 1(23). С. 43-50. URL: <https://economics.net.ua/ejopu/2023/No1/43.pdf>.